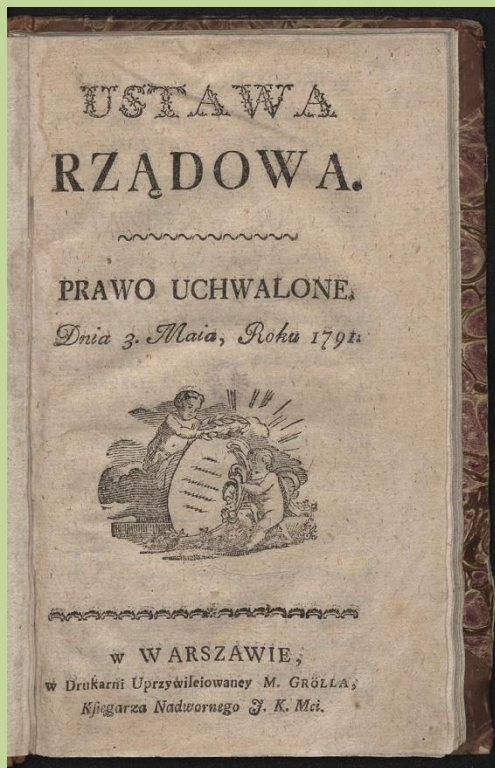

3 maja 1791

Sejm Wielki obradujący na Zamku Królewskim w Warszawie uchwalił „Ustawę rządową”, pierwszą spisaną konstytucję w Europie i drugą – po Konstytucji Stanów Zjednoczonych – na świecie.

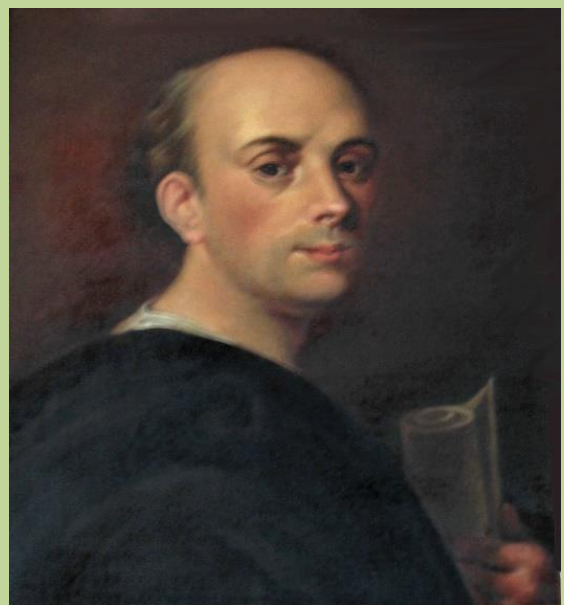
Konstytucja 3 Maja 1791 roku – obraz Jana Matejki z 1891 r., namalowany w setną rocznicę jej uchwalenia.

Konstytucja 3 Maja zmieniła ustrój polityczny Rzeczypospolitej Obojga Narodów, ustanawiając ją jednolitym państwem, dziedziczną monarchią konstytucyjną. Znakomity historyk, wybitny znawca epoki nowożytnej, profesor Władysław Konopczyński pisał o niej: „Prawodawcy, którzy oddychali atmosferą na wskroś narodową, wracali od peruk do wąsów i od żakietów do kontuszy, od francuszczyzny do starannej polszczyzny, stworzyli dzieło narodowe w tym znaczeniu, że narodowi podporządkowali króla, rząd, sejm, wojsko, wszystko. Z obcych wzorów zapożyczyli to, co się od dawna nadawało do przeszczepienia na grunt polski. Poświęcając wolność jednostek, starali się ugruntować wolność narodu, tj. niepodległość. (...) Choćby też wszyscy uczestnicy „spisku” 3 Maja okazali się członkami łóż wolnomularskich, ich wiekopomne dzieło było tworem polskiego oświeconego i niepodległego ducha, wielkim zwycięstwem nad swojską słabością, szczęśliwym rozwiązaniem tych ustrojowych zagadnień, które wszystkie narody lądowo-europejskie miały dopiero w XIX w. podjąć za przewodem Francji.”

Czołowi współtwórcy Konstytucji 3 Maja

Król Stanisław August Poniatowski

Scipione Piattoli

Ignacy Potocki

Bp Adam Stanisław Krasieński

Hugo Kollataj